Anul al 61-lea
8 Pagini

EXEMPLARUL 10 LEI
Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. Gen. P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 188 Luni 10 Iulie 1944
8 Pagini

ABONAMENT
UNIVERSUL
PROVINCIA:
Lei 700 pe 3 luni
Lei 1300 pe 6 luni
Lei 2500 pe 12 luni
CAPITALA:
Lei 800 3 luni
Lei 1400 6 luni
Lei 2600 12 luni
AUTORITAŢI
Lei 3500 pe an

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

ABONAMENTE
U. LITERAR
6 luni 450 lei
12 luni 800 lei
U. COPIILOR 6 L. 460
lei-12 L. 900, RADIO U.
6 L. 600 lei-12 L. 1000, Z.
ŞTIINŢEI 6 L. 600-12
L. 1000 lei, VESELIA 6 L.
650-12 L. 800 lei,
TR. BUFLET 6 L.
120-12 L. 600 lei

DIRECTOR
ŞI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

MESERIAŞII LA SATE

Cine străbate în momentul de faţă satele noastre, în care s'a aşezat temporar populaţia evacuată din centrele urbane, spre a se pune la adăpost de pericolul bombardamentelor aeriene, îşi poate da seama de necesitatea şi importanţa meseriilor strâns legate de viaţa de toate zilele şi care nu s'au bucurat de o desvoltare prea mare în mediul rural.

Sunt meserii cari au fost ocolite de ţărănimea noastră, sau cărora li s'a dat prea puţină atenţie. Unele au fost chiar disprețuite, cum ar fi cismăria şi croitoria, cari au acum căutare mai mare în lumea satelor din cauza afluenţei de populaţie.

Copiii sătenilor, chiar când au învăţat o meserie temeinic, nu s'au mai întors în satul lor natal, ci s'au îndreptat către oraşe. Unii au reuşit să-şi înjghebeze ateliere, să muncească serios, să-şi facă o situaţie bună în rândul meseriaşilor, alţii, lipsiţi de sprijin, furaţi de larma oraşelor, au ajuns nişte desrădăcinaţi ai satelor, fără niciun rost în viaţa socială.

Problema creării meseriaşilor la sate merită să fie examinată cu toată seriozitatea şi găsite soluţiunile prin care să fie sprijinită temeinic această acţiune, menită să absoarbă braţele de muncă ce nu mai au loc în agricultură.

Desvoltarea meseriilor de toate categoriile şi în raport şi cu specificul regiunilor, poate da un impuls nou stării economice şi sociale a satelor, ajutând la ridicarea nivelului de viaţă al ţăranului.

Atelierele comunale, care au luat fiinţă la sate, trebuesc astfel organizate şi conduse, încât copiii să poată învăţa temeinic o meserie pe care s'o exercite în satul lor. Prin meseria pe care şi-o apropie, tineretul care nu poate aspira la învăţătură mai înaltă îşi asigură pe deoparte un isvor sigur de trai, iar pe de altă parte satele noastre îşi vor schimba aspectul, având la îndemână meşteri pricepuţi, cari să facă locuinţe de zid, grajduri igienice, împrejmuiri cu gust, unelte pentru gospodărie şi muncile agricole, magazii bune pentru păstrarea produselor agricole, obiecte pentru gospodărie, pentru îmbrăcăminte şi încălţăminte, ca să nu mai alerge la oraşe.

Pentru înjghebarea meseriilor la sate statul ar putea să pună la îndemâna atelierelor şi meseriaşilor materiile prime de prelucrat cu preţurile de fabrică, excluzând mijlocitorii, cari scumpesc produsele şi să li se facă în acelaş timp înlesniri în ce priveşte acordarea de credite eftine.

E nevoe apoi, tot în acest scop, de o simplificare a formalităţilor cari să nu îngreuieze libera desvoltare a meseriilor.

Sprijinindu-se pe toate căile sporirea meşteşugurilor în mediul rural, ajutăm la întărirea păturii de temelie a statului românesc cu noui elemente folositoare economiei generale a ţării.

SĂPTĂMÂNA INTERNAŢIONALĂ MILITARĂ ŞI POLITICĂ

EVENIMENTE MILITARE. — EVENIMENTE POLITICE

PE FRONTUL DE RĂSĂRIT. — Calmul relativ s'a menţinut pe Nistrul inferior, în Basarabia de mijloc şi în Moldova. In schimb luptele continuă cu multă îndârjire în celelalte regiuni ale frontului răsăritean.

In partea de sud după ocuparea Kovelului, sovieticii au continuat atacurile întâmpinând însă rezistenţa trupelor germane.

In sectorul central, unde sovieticii atacă de mai multe zile cu forţe cu mult superioare ca număr celor germane, localitatea Baranovici a fost ocupată de sovietici. Luptele înverşunate continuă la nord de Baranovici. Este evidentă tendinţa comandamentului sovietic de a produce o spărtură în liniile defensive germane. O puternică presiune este acum îndreptată împotriva localităţii Vilna. Lupte înverşunate se dau la sud-est şi la est de oraş. Aatacurile sovieticilor sunt sprijinite de numeroase tancuri. Concomitent cu aceste atacuri, trupele sovietice au atacat regiunea liniei ferate Vilna-Duenaburg. Comunicatul german afirmă că aceste atacuri au putut fi oprite în urma unor lupte violente şi cele dela nord de Poloţc. Comunicatul sovietic anunţă ocuparea mai multor mici localităţi în această regiune. Luptele continuă la sud de Poloţc. Deasemenea în regiunea Minsk ofensiva sovietică se desfăşoară în ritm viu întâmpinând însă o puternică rezistenţă a trupelor germane. La nord-vest şi vest de Minsk trupele sovietice dau mare bătălie de materiale pe spaţii reduse. In această parte terenul se dispută metru cu metru şi blindatele şi aviaţia au rolul covârşitor. Masând forţe considerabile ango-americanii au atacat în regiunea aripei de vest a capului de pod până la Vire. Incepând de ieri dimineaţă un violent atac a fost deschis de trupele britanice şi canadiene împotriva oraşului Caen. Trupele germane răspund acestor atacuri cu o puternică rezistenţă. Violenţa luptelor este foarte mare.

Oraşul acesta, după cum se anunţă şi din izvor german, pare a nu mai fi de cât un morman de ruine. Bătălia în această regiune este un adevărat infern.

(Continuare in pag. 2-a)

PRIMA CONFERINŢĂ MONETARĂ INTERNAŢIONALĂ

Preocupările în legătură cu organizarea relaţiunilor economice şi financiare dintre state, după încetarea ostilităţilor, au început să iasă din faza formulărilor izolate şi oarecum subiective ale specialiştilor din diverse ţări, spre a pipăi terenul în vederea unor acorduri internaţionale. Astfel, dela planul economistului englez Keines şi al celui american Withe, ca să nu mai vorbim de altele mai puţin cunoscute, s'a ajuns acum la convocarea unei conferinţe internaţionale, cu aceleaşi preocupări, care s'a şi deschis pe ziua de 1 Iulie la Bretton Woods, în Statele-Unite. Presa şi staţiunile de radiodifuziune americane au întreţinut o vastă publicitate în jurul acestei conferinţe, deşi din comunicările premergătoare şi din desbaterile primelor şedinţe nu se pot deduce multe preciziuni cu privire la obiectivele reale urmărite şi la perspectivele pe care le-ar avea un acord privitor la stabilirea statutului schimburilor economice şi monetare pe piaţa internaţională de mâine.

Avem de reţinut pentru moment faptul că această primă conferinţă de contact a întrunit pe reprezentanţii a 44 state aliate şi asociate, printre cari 16 miniştri de finanţe, mai mulţi conducători de bănci de emisiune, experţi financiari şi economişti, printre cari lordul Keines şi expertul american Waren Pierson.

Din ecourile evasive ce ne-au sosit până acum în legătură cu această conferinţă, se poate spune că tema fundamentală a ei este stabilirea unui modus vivendi monetar între state, care de fapt condiţionează şi trebue să premeargă oricărei încercări de a organiza un schimb comercial sănătos şi echitabil în lumea de după războiu. De aci şi primele puncte ce par a figura pe ordinea de zi a conferinţei şi anume: acord asupra stabilizării şi paritătii devizelor, controlul şi susţinerea stabilităţii cu ajutorul unui fond de egalizare care să lucreze pe plan internaţional; apoi problema plasamentelor internaţionale, a regimurilor vamale şi tarifare, reglementarea schimbului comercial, cu înlăturarea tendinţelor de monopol, regimul plăţilor şi a diferitelor aranjamente financiare.

Un interes special pare a se acorda instituirii şi funcţionării fondului de stabilizare, folosit şi până acum de unele ţări (Anglia, Franţa, Statele-Unite), dar, care, de data aceasta cată să depăşească interesele limitate ale pieţelor naţionale, spre a servi pe cele ale pieţii şi relaţiunilor internaţionale.

Fondul de stabilizare îndeplineşte deci funcţiunile unui instrument de control şi de intervenţie pe pieţele monetare, în scopul de a corecta denivelările eventuale de cursuri, ajutând monetele depreciate sau stăvilind tendinţele urcărilor exagerate, prin cumpărări sau oferte de aur, după cum se prezintă situaţia.

La instituirea fondului de stabilizare vor fi chemate să participe toate statele aderente la acord, în măsura capacităţii lor financiare. Cifra acestui fond se pare a se fi fixat la 10 miliarde dolari şi până acum s'a anunţat participarea Statelor-Unite cu 2½ miliarde dolari, a Angliei cu 1¼ miliarde şi a Rusiei Sovietice cu 1 miliard dolari.

Spre a se consolida situaţia monetară a statelor şi în acelaş timp spre a fi ajutate

(Continuare in pag. 2-a)

CENTRELE DE GRAVITATE DE PE FRONTUL DE RĂSĂRIT

Berlin, 8 (Rador). — După cum se declară în cercurile militare din Berlin, pe frontul de răsărit pot fi recunoscute 5 centre de greutate al ofensivei sovietice.

Primul centru de greutate se află în regiunea Kovel, unde atacurile sovietice — cari deocamdată nu au decât caracterul unor acţiuni de recunoaştere — au dat greş.

Al doilea centru de greutate se află în regiunea Baranovici, unde continuă luptele cu neschimbată înverşunare. Puternice atacuri sovietice au dat greş la marginea de vest a oraşului în timp ce mai la nord de Baranovici s'au dat lupte din apropiere. In câteva centre periferice ale acestui oraş s'a ajuns la lupte prin case.

Cel de al treilea şi cel mai important centru de greutate ale ofensivei sovietice se află la Vilna. Sovieticii au trimis împotriva oraşului patru corpuri blindate şi şapte divizii de infanterie motorizată şi acestea presează oraşul dinspre sud-vest, est şi nord-est. Presiunea devine tot mai accentuată. In special la sud-est de oraş, se dau lupte înverşunate. Atacurile sovietice la periferia oraşului au fost oprite.

Adversarul aduce noi întăriri şi cercurile germane se aşteaptă pentru azi la un atac general împotriva oraşului Vilna.

Al patrulea centru de greutate ale ofensivei sovietice se află pe linia ferată Vilna-Duenaburg. Incercări inamice de a depăşi această linie ferată au fost în general respinse sau oprite chiar pe linia ferată.

Cel de-al cincilea centru de greutate se află la aripa de nord a frontului ofensivei, între Duenaburg şi Poloţc. In această regiune şi în special la nord de Poloţc, au fost respinse toate atacurile sovietice.

SITUAŢIA PE FRONTUL DE INVAZIE

ATACUL INCEPUT DE TRUPELE AMERICANE CONTINUĂ CU INVERŞUNARE

Berlin, 8 (Rador). — Asupra luptelor depe frontul de invazie, Biroul Internaţional de Informaţiuni dă următoarele amănunte:

Tentativa de mare anvergură a comandantului suprem al primei armate americane de a străpunge în adâncime frontul defensiv german a continuat şi Vineri, — inamicul punând în linie forţe încă şi mai importante, — ea întinzându-se şi la alte sectoare.

In primele ore ale dimineţii de Vineri s'au dat lupte înverşunate mai ales în apropiere de şoseaua Carentan-Periers, în pădurea dela Mont Castre şi în jurul nodului de comunicaţii La Haye de Puits, lupte cari au sporit în violenţă şi care încă continuă în momentul dării acestei ştiri (ora 19 şi 50).

Cu toată punerea în linie a unor masse de avioane de bătălie şi a unor formaţiuni de avioane, sburând la mică înălţime, americanii nu au reuşit nicăieri să învingă rezistenţa germană şi să elimineze eficacitatea apărării germane.

Trupele americane atacatoare au avut din nou pierderi sângeroase extrem de mari.

Până în primele ore ale după amiezii, un număr de 29 care de luptă americane au fost scoase din luptă de către vânătorii de care blindate şi de către noui le arme anti-car.

AMERICANII AU ANGAJAT IN LUPTĂ MARI MASSE DE OAMENI ŞI MATERIAL

Berlin, 8 (Rador). — Relativ la situaţia de pe frontul de invazie se dau următoarele amănunte:

In după amiaza zilei de Vineri, americanii au trecut la atacul în stil mare aşteptat de mai multe zile pe tot sectorul dintre cursul inferior al râului Vire şi regiunea de răsărit a câmpiilor mlăştinoase Georges, în scopul de a realiza o străpungere hotăritoare prin poziţiile germane de baraj în direcţia Saint Lo.

Totuşi, cu toată angajarea în luptă a unei mari masse de oameni şi material, americanii nu au reuşit nicăeri să întrerupă legăturile dintre formaţiile germane pentru a avea astfel putinţa să obţină spaţiul în vederea unor mişcări în stil mare. Numai într'un singur punct de dimensiuni reduse a trebuit să fie angajată o formaţie din rezerva germană. Contra-atacul acesteia a reuşit să restabilească încetul cu încetul situaţia în tot ansamblul său. In afară de mai multe sute de morţi, americanii au pierdut cu această ocazie numeroşi prizonieri.

La vest de câmpiile mlăştinoase Georges, americanii au fost forţaţi în mod complet la defensivă. In regiunea Plessis, grenadierii germani au încercuit un puternic grup american de luptă, care în timpul nopţii a fost nimicit. Deasemeni, pădurea Mont Castre se găseşte din nou, în mod ferm, în mâinile forţelor germane în special, partea dinspre nord. Luptele ce s'au dat în jurul acestei păduri au fost foarte sângeroase şi adesea s'a făcut uz de baionetă.

Repetatele încercări făcute de americani de a pătrunde în flancul poziţiilor germane de baraj dela Haye du Puits prin manevre de încercuire venind dela vest şi sud-vest au dat greş.

❖

Berlin, 8 (Rador). — Corespondentul militar al agenţiei DNB în apus, d. Schmalfuss, comunică în noaptea de Vineri spre Sâmbătă:

In zona de luptă Tilly, nu s'au dat lupte importante nici în ultimele 24 de ore

Sunt însă indicaţii că inamicul procedează la regrupări pe linia localităţi'or Gavrus, Grainville şi Hottot, ceeace lasă să se tragă concluzia că el îşi organizează puncte de plecare pentru un atac.

Pe frontul Cotentin au continuat luptele grele. După lupte înverşunate a fost smulsă nord-americanilor localitatea Quilot, situată la aproximativ 7 kilometri sud-vest de Carentan.

In timp ce atacurile date de inamic cu sprijin puternic de tancuri şi aviaţie, au fost oprite prin hotărîte contraatacuri şi pătrunderi la sud de linia Carentan-Saine Marie au fost zăvorite, continuă luptele grele şi foarte costisitoare pentru nimicirea inamicului ce a pătruns în pădurea dela Mont Castre.

La nord şi nord-vest de pădure, nord-americanii au fost aruncati dincolo de linia ferată.

Dat fiind că s'au îmbunătătit conditiile atmosferice, activitatea aviaţiei inamice a sporit considerabil în ultimele 24 de ore.

Frumosul şi vechiul oraş Chartres a suferit pagube imense printr'un mare atac terorist. Nu se cunosc deocamdată amănunte.

A început seceratul grâului.

Pentru a apăra recolta de eventuale incendii, provocate de atacuri aeriene, plugarii trebue să aşeze snopii în glugi sau clăi mici, şi să are cu plugul de îndată printre ele. Este interzis să se strângă snopii în clăi mari, care pot fi aprinse uşor prin bombe incendiare, sau plăci ori sârme cu fosfor.

ADĂPOSTIREA CĂLĂTORILOR DIN TRENURI

Se aduce la cunoştinţă populaţiei că atunci când se dau semnalele de alarmă şi se găseşte în tren, de îndată ce s'a oprit trenul la locul unde organele c. f. r. l-au scos din gară, pasagerii trebue să se împrăştie pe câmp adăpostindu-se cât mai bine prin şanţuri, gropi, după pomi, etc.

Adunarea iarăşi la tren să nu se facă până ce nu s'a dat încetarea alarmei căci călătorii se expun a fi surprinşi îngrămădiţi şi pot fi mitraliaţi de către aviaonele inamice, cum s'a întâmplat cu trenul din staţia Păltroaia în ziua de 4 Iulie a. c., când o astfel de imprudenţă a fost plătită cu pierderea multor vieţi omeneşti.

OMENIE PENTRU TOŢI

Din diferite colţuri ale lumii, din acele colţuri unde oroarele războiului de azi n'au întunecat toate minţile şi n'au secat toate sufletele de sentimente de omenie, din ţări bligerante ca şi din ţări neutre, s'au ridicat glasuri de protest împotriva distrugerilor inutile provocate de aviaţia de bombardament în oraşe deschise, distrugeri de clădiri istorice şi culturale, de monumente artistice şi de tezaure ale omenirii întregi. S'au ridicat glasuri de revoltă sufletească împotriva uciderei a mii şi mii de oameni nevinovaţi, de femei şi copii fără nici o apărare şi departe de orice adevărate obiective militare. De repetate ori am unit glasul nostru cu aceste proteste ale conştiinţei umane împotriva unor asemenea orori, cari rămân orori de oricine ar fi făcute, dar cari sunt cu atât mai întristătoare când vin din partea unor mari puteri cu un bogat activ în istoria civilizaţiei. Glasul omenirii, n'a avut însă răsunet. Cadavrele miilor de copii, femei şi bătrâni, mizeria şi ruina în care au fost aruncate populaţii nevinovate, n'au mişcat pe acei cari, în numele necesităţilor războiului, se socotesc în drept să semene moartea în rândurile nevinovatei populaţii civile.

Se ridică însă, acum, un nou glas de milă pentru copiii cari mor ucişi de bombe. Ascultaţi-l:

„S'au întâmplat lucruri teribile în ultima vreme. Au fost despărţite mame de copiii lor în vârstă de 2-3 ani şi după aceea, când ele au cheltuit bani şi timp ca să se ducă să-i vadă, copiii nu le mai recunoşteau".

Aceste cuvinte au răsunat în parlamentul englez şi au fost pronunţate de însuşi d. Churchill, cu prilejul discursului privitor la efectele produse de aviaonele germane fără pilot.

Sufletul d-lui Churchill s'a înduioşat faţă de copiii şi mamele engleze, astăzi la rândul lor victime.

Toată lumea cunoaste cât de profund este în Anglia cultul pentru copii şi tocmai de aceea, conştiinţa omenirii, neîntunecată de patimă, a socotit că apelurile la omenie vor avea ecou în ţara acestui nobil cult pentru copii. Dar acest ecou nu s'a produs, deşi se ştia la Londra, ca şi la Washington, că bombardierele au distrus în România, printre altele, leagăne de sugaci, cămine de copii, maternităţi, omorând în acelaş timp mii de nevinovate fiinţe.

Acum mor copii şi mame şi în Anglia şi, în numele sentimentelor de omenie, şi-a înălţat glasul însuşi primul ministru britanic.

Sentimentele de omenie, însă, nu pot varia după meridian. Conştiinţa omenească nu poate face asemenea discriminări; copii şi mame nu sunt numai în Anglia, ci pretutindeni şi oriunde viaţa lor este nesocotită, ori unde se exercită orbeşte nelegiuirea împotriva lor, conştiinţa omenească se revoltă.

Poate că în lumina tragică a celor ce se petrec azi la Londra, cultul tradiţionat britanic pentru copii să-şi recăştige valoarea lui morală, prin extinderea protecţiei sentimentului de omenie şi asupra copiilor şi mamelor din toate ţările, din toate oraşele, din toate satele.

Populaţia civilă franceză părăseşte oraşele de pe frontul invaziei (PK. Ho.)

COMANDAMENTUL DE CĂPETENIE AL ARMATEI

COMUNICAT

ASUPRA OPERAŢIUNILOR DIN ZIUA DE 8 IULIE 1944

Pe Nistrul inferior, în Basarabia de mijloc şi în Moldova, nimic deosebit de semnalat.

CITARE PE NAŢIUNE

In ziua de 29 Mai 1944, locuitorul Savel Cocoreanu, din satul Buzdug, jud. Roman, văzând un avion inamic lovit de A.C.A. că aterizează forţat, a alergat la faţa locului.

Ajuns la locul de cădere, deşi nu era înarmat, nu s'a intimidat de aviatorii inamici cari aveau asupra lor revolvere şi a reuşit să prindă pe unul dintre ei, care nu voia să se predea şi care a tras asupra lui.

Pentru curajul şi spiritul de sacrificiu de care a dat dovadă, i s'a acordat o recompensă materială şi se citează ca exemplu pe Naţiune.

ANTONESCU
Mareşal al României
şi
Conducătorul Statului

TEATRUL DE RĂZBOI DIN FRANŢA

UN ORAŞ-MUZEU: ROUEN

II

Mai sunt şi alte câteva monumente religioase, în Rouen, cari merită a fi citate. Astfel e, în primul rând, biserica Saint-Maclou, nu prea mare, dar de o frumuseţe desăvârşită. Clădirea ei începută în 1433, a durat multă vreme, fiind întreruptă de războaiele cu Englezii, aşa că n'a fost târnosită decât în anul 1521. Interesante sunt turnul ei ascuţit (la flèche), înalt de 88 de m., şi cele două porţi de lemn, cu sculpturi admirabile, cu subiecte biblice, atribuite lui Jean Goujon.

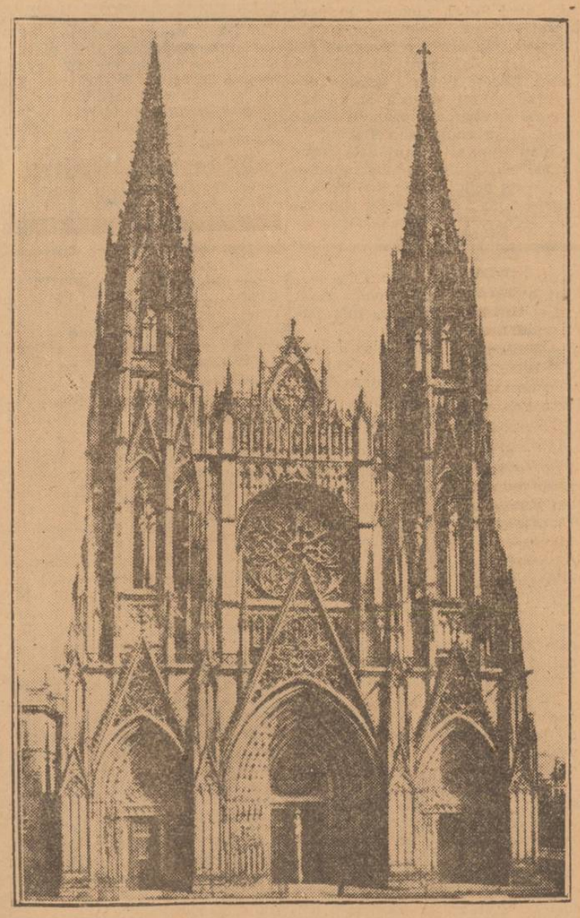

Biserica Saint-Ouen din Rouen

Cu mult mai mare e biserica Saint-Ouen, construită aproape în întregime între 1318 şi 1339, una din cele mai frumoase clădiri în stil gotic secundar. Păcat că i s'a modificat faţada în timpurile moderne (1848—1851), care nu se potriveşte de loc cu restul clădirii şi o urîţeşte. In cimitirul care înconjura odinioară biserica, pe atunci mănăstire (abaţie), fu dusă, în 24 Mai 1431, Ioana d'Arc ca să asculte predica ce preceda totdeauna citirea unei osânde. Pe o estradă stau judecătorii, cardinalul Angliei, trei episcopi, starejii marilor mănăstiri normande, iar în faţa lor, în picioare, nenorocita eroină. Mulţimea se îmbulzea, iar soldaţii asigurau ordinea. Călăul nu era departe, fiind gata să transporte cu căruţa pe fecioara osândită la o moarte înfricoşătoare.

Biserica Saint-Vincent, clădire gotică din sec. al XVI-lea, cu o clopotniţă din sec. al XVII-lea, e mică dar interesantă mai ales pentru admirabilele ei vitralluri, la toate ferestrele, cari sunt cele mai frumoase din Rouen.

Trecând acum la clădirile civile, trebue să pomenim în primul rând Palatul de justiţie, una din construcţiile ce'e mai măreţe în stil „flamboyant" (ce seamănă cu nişte flăcări), începută la sfârşitul sec. al XV-lea şi terminată în cursul secolului următor. Am publicat, într'un număr trecut al „Universului", fotografia acestui impunător monument arhitectural. De mijlocul clădirii centrale e alipit un turnuleţ octogonal, cu ornamente bogate, cu stâlpi şi firide elegante, cu o galerie de-a-lungul căreia sunt înşirate o mulţime de statui.

(Continuare in pag. 2-a)